

Inspektionsrapport
från Skolverket
54-2007:1468

Utbildningsinspektion i den fristående gymnasie- skolan Forshagaakademin i Forshaga

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Akademien för Sport och Fritid i Forshaga AB
Industrileden 5 B
667 32 Forshaga

2007-09-03
1 (2)
Dnr 54-2007:1466

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående gymnasieskolan Forshagaakademien i Forshaga

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående gymnasieskolan Forshagaakademien i Forshaga kommun. Besök gjordes i skolan den 15–16 maj 2007.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara berättigad till bidrag från elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar endast områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete, då inga brister i verksamheten har konstaterats.

Skolverket avser att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Skolverket bedömer att verksamheten vid Forshagaakademins fristående gymnasieskola fungerar mycket väl. Väl anpassade lokaler och utrustning, välutbildad och kompetent personal samt en stabil ekonomi ger verksamheten mycket goda förutsättningar. Skolan har en väl fungerande ledning och elever med stödbehov upptäcks tidigt och får det stöd de behöver. Skolan ett utvecklat kvalitetsarbete och en bra kvalitetsredovisning.

Skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet

skall förmedla. Skolan svarar även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Skolverket bedömer att Forshagaakademins gymnasieskola alltjämt uppfyller kraven för fortsatt rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Skolverket bedömer att följande område är i behov av förbättringsinsatser:

- Skolan bör på ett tydligare sätt involvera lärare, övrig personal och framför allt elever i arbetet med att ta fram skolans kvalitetsredovisning.

På Skolverkets vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Tomas Erlandsson
Undervisningsråd

Bilaga
Rapport

Kopia till
Forshaga kommun
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående gymnasieskolan Forshagaakademin

Innehåll

Inledning	1
Underlag	2
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	3
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	4
Bedömning av förutsättningarna	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Forshagaakademin den 15–16 maj 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets andra inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet 2002. Skolverket genomförde en inspektion vid skolan våren 2004 (dnr 54-2004:791) som avslutades utan att ett beslut med tillhörande rapport fattades.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolverkets beslut åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också lektioner på samtliga utbildningar vid skolan. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Rektorn för Forshagaakademin har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen sökt kontakt med Forshaga kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet men inte erhållit något svar på denna förfrågan.

Beskrivning av skolan

Forshagaakademin	Antal elever
Gymnasieskola	297

Skolverket beslutade den 15 november 2001 (dnr 44-2001:1168) att Forshagaakademin i Forshaga har rätt till bidrag för utbildningarna Sportfiske-, Viltvårds-, Hundsports- och Handelsgymnasiet (numera kallat Sporthandelsgymnasiet). De tre förstnämnda utbildningarna har i bidragshänseende hänförts till det nationella Naturbruksprogrammet och den fjärde till det nationella Handels- och administrationsprogrammet. Enligt skolans verksamhetsbeskrivning skall skolan präglas av entreprenörskap inom nya branscher och fokusera på förändringar inom sport och fritid som går mot upplevelseförsäljning.

Skolan bedriver även en tvåårig eftergymnasial kvalificerad yrkesutbildning (KY) med inriktning mot sportfisketurism. Skolverkets inspektion omfattar inte KY-utbildningar. Sportfiskegymnasiet och den nämnda KY-utbildningen kallas sammantaget för SportfiskeAkademin.

Huvudman för skolan är Akademin för Sport och Fritid i Forshaga AB med organisationsnummer 556620-5737. Verksamheten vid Forshagaakademin startade läsåret 2002/03 och omfattar för närvarande tre årskurser inom var och en av de fyra utbildningarna. Alla eleverna på Sportfiskegymnasiet är män (72 st). På Hundsportsgymnasiet finns det 1 man och 80 kvinnor. Viltvårdsgymnasiet har 57 män och 11 kvinnor medan motsvarande förhållande på Sporthandelsgymnasiet är 51 män och 25 kvinnor.

Eleverna kommer från hela landet, cirka 130 kommuner, och bara några få elever kommer från Forshaga. Några elever kommer från andra nordiska länder. Det innebär att många elever bor inackorderade i tätorten Forshaga och det närbelägna Deje.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Forshagaakademin och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Inspektörerna bedömer att verksamheten vid Forshagaakademins gymnasieskola fungerar mycket väl. Väl anpassade lokaler och utrustning, välutbildad och kompetent personal samt en stabil ekonomi ger verksamheten mycket goda förutsättningar. Skolan har en väl fungerande ledning och elever med stödbehov upptäcks tidigt och får det stöd de behöver. Skolan har ett utvecklat kvalitetsarbete och en bra kvalitetsredovisning.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande område:

- Skolan bör på ett tydligare sätt involvera lärare, övrig personal och framför allt elever i arbetet med att ta fram skolans kvalitetsredovisning.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Kunskaper

Av intervjuerna framgår att det är vanligt att elever och lärare diskuterar målen för utbildningen. Eleverna känner ofta till målen för de olika kurserna men det är bara i vissa ämnen som skolan arbetat fram lokala bearbetningar av kursplanerna. Flera av de intervjuade lärarna och eleverna anser att sådana bearbetningar ger eleverna större möjligheter att förstå och ta till sig vad de nationella målen innebär. Enligt rektorn skall arbetet med att ta fram lokala bearbetningar fortsätta.

Skolan har redovisat resultat på vissa nationella prov men inspektörerna har inte kunnat ta del av någon sammanställning som visar på sambanden mellan resultat på nationella prov och kursbetyg. Enligt intervjuerna korresponderar dock resultaten väl.

Av nationell betygsstatistik framgår att den genomsnittliga betygspoängen, för de elever som fått slutbetyg vid skolan våren 2006, låg något under motsvarande poäng i riket för jämförbart program. Kvinnorna vid skolan hade högre betygspoäng än männen och skillnaden mellan könen var större än för riket. Enligt rektorn kan denna skillnad i resultat, mätt med betygspoäng, förklaras av den höga intagningspoängen till Hundsportsgymnasiet, där andelen kvinnor är mycket hög.

Endast ett fåtal elever hade reducerat program medan andelen elever med utökat program var över 90 procent. Andelen elever som fullföljt utbildningen inom fyra år vid skolan var 89 procent medan motsvarande för riket var 75

procent. Nästan 85 procent av eleverna var behöriga till universitets- och högskolestudier medan motsvarande andel för riket var 89 procent.

Inspektörerna bedömer att eleverna får kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar de kunskaper och färdigheter som det offentliga skolväsendet skall förmedla. Inspektörerna förutsätter att skolan fortsatt följer upp och sammanställer resultaten på de nationella proven och relaterar dessa till betygen på respektive kurs.

Normer och värden

Enligt intervjuer har skolan fokuserat på värdegrundsfrågor. Det finns en värdegrundsgrupp (VG-gruppen) på skolan som har tagit fram en arbetsplan för värdegrundsarbetet. Syftet är att bedriva ett kontinuerligt arbete kring ämnena droger, tolerans och relationer.

Ett prioriterat område i skolans kvalitetsredovisning är elevinflytande. Det finns system för elevernas representativa inflytande och de värderingar som eleverna ger uttryck visar att de respekterar människors lika värde

Eleverna uppger att de trivs och att de känner sig trygga. Det råder en god gemenskap i skolan och på fritiden. Skolan tar ett särskilt ansvar för elevernas fritid och boende eftersom så många elever bor inackorderade. Detta uttrycker eleverna en särskild uppskattning för.

Det framgår vidare att lärarna ofta arbetar aktivt för att eleverna skall ha inflytande över undervisningens uppläggning och genomförande. Enligt eleverna varierar dock detta från lärare till lärare.

Inspektörerna bedömer att skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation.

Därtill har granskats om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Arbetsmiljö och delaktighet

I skolan får eleverna träning i representativa demokratiska beslutsformer genom att delta i klassråd och utbildningsråd. Det förekommer även att elevrepresentanter deltar i de arbetslagsmöten som var och en av de fyra utbildningarna genomför. Tid för klassråd finns på schemat och i vissa klasser genomförs klassråden utan medverkan av vuxna. Enligt eleverna kan man då prata om klassens angelägenheter men ibland används tiden även för att informera eleverna.

Skolan har tagit fram en likabehandlingsplan avsedd att användas under läsåret 2007/08. Enligt planens inledande text är den framtagen i enlighet med lagen (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever samt Skolverkets allmänna råd för området. Enligt intervjuerna hade dock endast ett fåtal personer bland personal och elever kännedom om planen men enligt rektorn pågick ett arbete med information om och förankring av planen.

Inspektörerna förutsätter att det pågående arbetet med planen genomförs på ett sådant sätt så att kravet på elevernas medverkan uppfylls. Se Skolverkets Allmänna råd för arbetet med att främja likabehandling!

Individanpassning, individuell studieplanering och stöd

Vid skolan finns ett särskilt arbetslag, Portalen, som arbetar med ”att hjälpa elever med specifika svårigheter, funktionsnedsättningar och studieproblem av mer psykosocial karaktär”. Arbetslaget har egna lokaler med tillhörande utrustning centralt i skolan. Portalens arbetslag, där det bl.a. finns specialpedagogisk kompetens, samarbetar med de andra arbetslagen för att i god tid upptäcka elever i behov av stöd.

Behovssituationen följs upp och utvärderas varje vecka i specialpedagogiska veckomöten. För alla elever som så önskar utarbetas en elevbeskrivning och med elevens medgivande får personalen ta del av denna. På så sätt blir elevens styrkor och svagheter kända. Vid besöket hade Portalen kontakt med cirka 50 elever. Knappt hälften av dessa uppgavs vara i behov av särskilt stöd och cirka 20 hade åtgärdsprogram. Enligt rektorn har den relativt nyligen inrättade Portalen haft stor betydelse för att förbättra skolans resultat.

Inspektörerna bedömer att skolan har bra rutiner för att upptäcka elever i behov av stöd och att den organisation som skolan valt fungerar mycket väl.

Som tidigare nämnts har ett mycket stort antal elever vid skolan utökat program. Vid elevintervjuer framkommer att inte alla elever har uppfattat vad som gäller för att få följa ett utökat program. Inspektörerna förutsätter att skolan är tydlig i sin information till eleverna över vad det innebär att läsa utökat program och att rektorn fattar individuella beslut för de elever som bedöms ha möjlighet att göra det.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Som tidigare nämnts använder lärarna nationella prov som stöd för betygssättningen och de lärare som har möjlighet därtill diskuterar betyg och bedömning med varandra. Det senare är svårt för många av lärarna i karaktärsämnen. Skolledningen bör stödja sådana diskussioner så mycket som möjligt. Eleverna upplever att de i huvudsak får rättvisa betyg.

Varje elev på skolan har en coach. Coachen är en vuxen person som skall genomföra samtal med eleven tre gånger per termin, varav ett tillfälle är ett utvecklingssamtal dit även elevens föräldrar inbjuds om eleven är under 18 år. Samtalen skall beröra elevens hela situation men med huvudsaklig inriktning mot studierna. Enligt inspektörernas bedömning genomförs utvecklingssamtal enligt författningarna.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt förordningen skall varje skola upprätta en kvalitetsredovisning. Syftet med denna är att främja skolans kvalitetsarbete och att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Vidare säger förordningen att kvalitetsredovisningen skall utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Skolan har presenterat en kvalitetsredovisning som saknar datum men det framgår av texten att den avser läsåret 2005/06. Kvalitetsredovisningen behandlar sex prioriterade målområden bl.a. elevinflytande och kompetensutveckling. Redovisningen är mycket tydlig och behandlar skolans resultat i termer av vad som fungerat bra och vad som inte fungerat tillfredsställande. Redovisningen avslutas med avsnittet "Åtgärder för förbättring".

Enligt rektorn gör skolan även sammanställningar av kunskapsresultat i form av bl.a. resultat på nationella prov och kursbetyg. Dessa sammanställningar finns inte med i kvalitetsredovisningen och följaktligen inte heller någon analys eller några förslag till förbättringar vad gäller kunskapsresultat. Det är därför tveksamt om förordningens krav på att redovisningen skall "ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse" kan anses uppfyllda.

Enligt intervjuerna är kvalitetsredovisningen inte känd bland eleverna och endast i begränsad omfattning bland personalen.

Sammantaget har skolan ett utvecklat kvalitetsarbete och en bra kvalitetsredovisning. Inspektörerna bedömer dock att skolan på ett tydligare sätt bör involvera lärare, övrig personal och framför allt elever i arbetet med att ta fram kvalitetsredovisningen. Med tanke på att kvalitetsredovisningen skall ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse bör den innehålla samlade kunskapsresultat för nationella prov och betyg som grund för analys och förslag till förbättringsåtgärder.

Ledning och kommunikation

Som tidigare nämnts är Akademien för Sport och Fritid i Forshaga AB huvudman för skolan. Aktiebolaget är ett helägt dotterbolag till Klarafors AB i Forshaga. Under dotterbolagets styrelse finns en ansvarig verkställande direktör som i sin tur är chef för skolans rektor. Rektor har det operativa ansvaret och till sin hjälp har han en biträdande rektor. Enligt intervjuer är rektor väl förtrogen med verksamheten och leder den pedagogiska utvecklingen vid skolan. Ansvarsfördelningen är enligt intervjuerna tydlig på alla nivåer.

I skolans kvalitetsredovisning nämns att "informationsgången är stundtals haltande på skolan". Att så är fallet bekräftas av intervjuer med elever och personal. Framför allt eleverna pekar på att informationen ofta kommer sent och är otydlig. För att åtgärda detta har skolan skaffat ett datorbaserat informationssystem, Schoolsoft, som skall förbättra situationen.

Inspektörerna bedömer att skolan har en väl fungerande ledning och förutsätter att skolan fortsätter arbetet med att förbättra kommunikationen inom skolan.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgången till utbildning som skall erbjudas, öppenheten och urvalsregler, personalens kompetens samt läromedel, pedagogiska material och utrustning.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av eventuella avgifter samt skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Bestämmelser finns i bl.a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Tillgång till utbildning

Karlstad-Hammarö gymnasieförvaltning ansvarar för intagningen till Forshaga-akademiens utbildningar. Enligt intyg från förvaltningen följes bestämmelserna i gymnasieförordningen.

Enligt rektorn ger det ovan nämnda Schoolsoft möjlighet att följa upp hur varje elev erbjuds den garanterade undervisningstiden. Det framgår av de individuella studieplanerna vilken undervisningstid som erbjudits varje elev.

Skolan använder sig av ett relativt stort antal egna (lokala) kurser. Huvuddelen av dessa fanns med i huvudmannens ursprungliga ansökan. Vid besöket presenterar skolan kursplaner för sju nya eller ändrade kurser inom Hundsportsgymnasiet. Dessa är Dressyr och eftersök A och B, Hundsport A, Hundens mentalitet, Hundavel, Hundkunskap A och B. Inspektörerna bedömer att de presenterade kursplanerna uppfyller författningarnas krav.

Enligt intervjuerna är undervisningen helt avgiftsfri. Eleverna erbjuds skollunch och de får delta i mässor, studiebesök etc. utan egna kostnader. Dessutom erbjuder skolan de inackorderade eleverna transporter till olika fritidsaktiviteter, vilket flera elever påtalade som särskilt positivt.

Skolan har ett mycket nära samarbete med de olika branscherna. Det är därför relativt lätt för skolan att erbjuda eleverna arbetsplatsförlagd utbildning (APU) av bra kvalitet och i tillräcklig omfattning. Undantaget är Viltvårdsgymnasiet där APU-verksamheten, enligt rektorn, inte fungerar så bra men skolan arbetar på att förbättra den.

Inspektörerna bedömer att elevernas tillgång till utbildning är god.

Personal

Huvudmannen har redovisat en sammanställning över den undervisande personalen. Den omfattar drygt 30 personer varav drygt 20 arbetar heltid. Huvuddelen av de senare är utbildade lärare men även bland dem som arbetar deltid är många lärarutbildade. Inom karaktärsämnena undervisar delvis personer utan pedagogisk utbildning men enligt skolans kompetensutvecklingsplan är ett övergripande mål att all personal skall ha dubbla kompetenser, vilket innebär att man utöver den tjänst man är anställd på även har andra kompetenser inom någon av skolans inriktningar. Huvudmannen stödjer kompetensutveckling som leder till behörighet.

Rektorn är utbildad gymnasielärare och har lång erfarenhet som rektor. Han har genomgått den statliga rektorsutbildningen.

Ett arbete med att ta fram individuella kompetensutvecklingsplaner för lärarna har påbörjats vid skolan.

Inspektörerna bedömer att skolans personella resurser är goda.

Materiella resurser

Skolans olika inriktningar disponerar i princip egna lokaler som är väl anpassade för de olika utbildningarna. Det finns god tillgång till datorer, ett ”labb” för den naturvetenskapliga undervisningen och ett bibliotek som förestås av skolans bibliotekarie.

Inspektörerna bedömer att skolans lokaler och utrustning håller mycket god standard.

Skolans stabilitet

Huvudmannen har presenterat en årsredovisning och verksamhetsberättelse för räkenskapsåret 1 juli 2005–30 juni 2006 samt gällande budget. Inspektörerna har även inhämtat information från Upplysningscentralen (UC) om huvudmannens ekonomiska ställning.

Skolan har fler sökande till var och en av de fyra utbildningarna än antalet platser på respektive utbildning.

Inspektörerna bedömer att verksamheten är stabil eftersom huvudmannen har en stabil ekonomi och skolan en god tillströmning av elever.

Datum	Ort
2007-09-03	Göteborg

Tomas Erlandsson

Hans Enckell